

इच्छाकुवंशप्रभव. कथं त्वां त्यजेदकस्मात्पतिरा सर्गः १४
 र्यवृत्तः । इति क्षितिः संशयितेव तस्यै ददौ प्रवेशं
 जननी न तावत् ॥ ५५ ॥ सा लुप्तसंज्ञा न विवेद
 दुःखं प्रत्यागतासुः समदह्यतान्तः । तस्याः सुमित्रा
 त्मजयत्नलब्धो मोहादभूत्कष्टतरः प्रबोधः ॥ ५६ ॥
 नचावदङ्गर्तुरवर्णमार्या निराकरिष्णोवृजिनादृते
 ऽपि । आत्मानमेव स्थिरदुःखभाजं पुनः पुन
 दुष्कृतिनन्निनिन्द ॥ ५७ ॥

इच्छाक्षितिः । जननी माता क्षितिः पृथ्वी इति संशयिता संशय
 युतेव तावत् त्यागहेतुज्ञानात् प्राक् तस्यै सीतायै स्वस्मिन् प्रवेशं
 न ददौ इतिकिम् इच्छाकोर्व्वंशः प्रभवः कारणं यस्य सः
 तथा आर्य्यवृत्तः सदृत्तः पतिरकस्मात् त्वां कथं त्यजेत् ॥ ५५ ॥
 सति । लुप्त संज्ञा नष्टचैतन्या सा सीता दुःखं न विवेद ज्ञात
 वती प्रत्यागतासुः प्रतिनिवृत्तप्राणा सती अन्तर्मानसिसमतप्य
 त दुःखेनादह्यत तस्याः सुमित्राया आत्मजस्य लक्षणस्य
 यत्नेन लब्धः प्राप्तः प्रबोधश्चेतना मोहात् मूर्च्छतिः कष्ट
 तरः अतिदुःखदः अभूत् मोहे दुःखवेदनाया असम्भवादिति
 भावः ॥ ५६ ॥ नचेति । आर्य्याश्रेष्ठा सीता वृजिनादपराधादृते
 विनापि निराकरिष्णोस्तुर्भर्तुरवर्णं निन्दां नच नहि अव
 दत् उक्तवती किन्तु स्थिरं दुःखं भजति तं तथा दुष्कृतिनं पाप
 कारिणमात्मानमेव पुनः पुन निनिन्द ॥ ५७ ॥